

[Axel Christensen.]

løse for de enkelte Arbejder; de kommer praktisk talt bedre igennem og opnaar bedre en tilfredsstillende Dækning for den af Tidernes Ugunst medførte længere Arbejdstid, og de opnaar fuld Dækning for Omkostningerne.

Jeg har ønsket at gøre disse Bemærkninger, fordi jeg af Erfaring ved, hvorledes hele dette Spørgsmaal har ligget gennem Aarene, og hvorledes det har udviklet sig under den nuværende Situation. Jeg har villet gøre disse Bemærkninger, fordi det berører Tusinder af Haandværkerhjem Landet over, og fordi det berører en lang Række Erhverv, hvis Prisberegninger man kan sige er bygget over et Prisniveau, som for de smaa Virksomheder i mange Tilfælde ikke levner saa megen Nettoindtægt, at den kan sidestilles med den Indtægt, som en godt aflønnet Svend tjener. Det Forhold vil enhver let kunne konstatere, hvis han vil søge Oplysninger gennem Skatteansættelserne for SmaaHaandværkere. Jeg har ønsket at fremhæve dette, fordi man under Lovens Administration helst skal have for Øje at ramme urimelige Prisforhøjelser og urimelige Fortjenester, og naar man derfor opbygger en Lov som denne, der hviler paa en bestaaende Administration og Praxis, har jeg blot villet advare imod, at man gør Forsøg paa at trykke smaa Haandværkerindtægter længere ned, end de i Forvejen er. Jeg advarer ogsaa imod det, fordi de paagældende slet ikke kan taale en yderligere Belastning, og fordi man efter min Mening nødigt skulde sprænge de Rammer af faste Prisforhold, som paa dette Omraade er gennemført, og som i sig selv faktisk er et Værn for Forbrugerne. Jeg vil have Lov til at sige, at hvis man sprænger disse Beregninger ved at underkende en Organisations rimelige Prisberegninger, bliver Resultatet let, at enhver beregner sin Pris under løse og ukontrollerede Forhold, hvilket ingen af Parterne i det lange Løb kan være tjent med. Jeg tror heller ikke, at Forbrugerne misunder den lille, selvstændigt arbejdende Haandværker et rimeligt Udbytte, tværtimod. Men jeg tror til Gengæld, at Forbrugerne stadig venter af Priskontrollen, at den er et Værn imod, at enkelte Forretninger eller Firmaer igennem hele deres Prispolitik ofte paa ganske kort Tid tjener svimlende Beløb paa Grund af en ubehersket Stigning i Varepriserne som Følge af den Vareknaphed, der stadig gør sig stærkere gældende. Det er paa disse Forhold, den almindelige Forbruger særlig har sin Opmærksomhed henvendt, og det

er ogsaa paa disse Omraader, jeg mener vi i den kommende Tid venter en Indsats af Priskontrollen.

Jeg skal i øvrigt med disse Bemærkninger paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

J. S. Foget: Jeg anser nærværende Lov for at være en af de allervigtigste i en Krigstid som denne. Det er nu engang saadan, at de Love, som Rigsdagen vedtager, kun er Grundlaget for det egentlige Arbejde, der foregaar i Administrationen af Lovene. Det er derfor blevet saadan, at Administrationen af Lovene er blevet mere vigtig end selve Lovenes Udformning.

Det er givet, at der er Grund til at rejse Kritik at Administrationen af Prisloven — det kan nu engang ikke være anderledes for en Lov, der griber saa stærkt ind, som denne gør det. Et af de væsentligste Punkter, som der har været rejst Indvending imod, er sikkert nu rettet ved Ændringen af § 8, 3die Stykke, idet der har bestaaet den Urimelighed, at Købmanden har været tvunget til at sælge gode, gamle Varer langt billigere end nye Surrogatvarer. Det har igen bevirket, at Købmanden simpelt hen har gemt de gamle Varer hen. Forhaabentlig vil denne Ændring nu bevirke, at de gode Varer, som endnu er i Landet, ogsaa kommer frem paa Markedet.

Den væsentligste Kritik, jeg har at rette mod Administrationen af Loven om Priser, er den, at man har arbejdet alt for langsomt. Derved er der opstaaet Vilkaarligheder, idet man har sat Prisstop nogle Steder og undladt det andre. Prisudviklingen er derved foregaaet i Ryk og uensartet. Jeg maa dog indrømme, at der i den senere Tid synes at være kommet mere Fart i Arbejdet, og det er ogsaa nødvendigt.

De første, man satte ind over for med Prisstop, var Arbejderne og Landbruget. Disse to store Erhvervsgrupper har derfor Krav paa, at man sætter lige saa haardt ind over for andre Erhverv, og jeg haaber, dette maa ske i den kommende Tid.

Et Felt, der ligger uden for selve denne Lov, er Renteniveauet, som har en afgørende Indflydelse paa Prisudviklingen. Jeg kan derfor ikke undlade at omtale det i denne Forbindelse, men henstiller til Regeringen, at man ogsaa paa dette Felt er villig til at gribe ind.

Saa vil jeg gerne pege paa et ganske særligt Forhold, nemlig dette, at man her i København har mærket en ret stor Mangel paa Flæsk, medens dette ikke har været Tilfældet i Provinsen. Grunden hertil er